नं० ४८११

नाम - रामपञ्चाङ्गम्

कर्ता - ×

पत्र - ४४ पत्राणि सं० ×

विषयः - तन्त्रम्

रामपञ्चाङ्गम्

ब्रह्मयामले

४८॥

AUTHOR

BHAVABHUTI.

TITLE

MALATI MADHAWAM.

ग॰ पं॰ १

ॐश्रीगणेशायनमः ॐपृथ्वीत्वयाधृता
लोकादेवित्वंविष्णुनाधृता त्वंचधारयमांदे
विपवित्रंकुरुचासनं इतिआसनमंत्रः स
मुद्रमेखलेदेविपर्वतस्तनमंडले विष्णुप
त्निनमस्तुभ्यंपादस्पर्शंक्षमस्वमे इतिपाद
स्पर्शमंत्रः नमस्तनमस्तदेवानांभूतप्रेतपि
शाचकं मलमूत्रंत्यजाम्यत्रक्षमस्वदोषोना
दीयते इतिमलमंत्रः जलेदद्रतिपापानि
कमंडलायनोभवेत् गंगागतोयेसमोतिर्थ
जलपात्रंचशुद्धइति इतिजलपात्रशुद्धमंत्रः
अश्वक्रांतेरथक्रांतेविष्णुक्रांतेवसुंदरे मृत्ति
केहरमेपापंयन्मयादुर्वसंचितं इतिमृत्ति
[illegible]मंत्रः दंतरूपमयोगंचदंतधावनमस्तमो

ज्ञलं यंज्ञुर्वैत्निचयोदेवासमदोषोनदीयते
इतिदंतधावनमंत्रः ब्रह्मनामसहस्रेणाशि
वनामशतानिच विष्णुनामसहस्रेणशिखा
बंधंकरोम्यहं इतिशिखाबंधनमंत्रः ॥
ब्रह्मग्रंथिशिखायांच ब्रह्मदंडतपस्विनी स
र्वदेवनमस्कारे शिखामुक्तिकरोम्यहं इति
शिखामुक्तिमंत्रः सिस्रोतानिबिलेविष्णु
हृद्यंगुष्ठप्रजायते मातरःसर्वभूतानांमापोदे
वाःपुनंतुमां इत्याचमनमंत्रः ब्रह्मांडोदरती
र्थानिकरैःस्पृष्टानितेरवे तेनसत्येनमेदेवा
तीर्थंदेहिदिवाकर गंगेचयमुनेचैवगोदा
वरिसरस्वती नर्मदेसिंधुकावेरिजलेस्मि
न्सन्निधिंकुरु इतिस्नानमंत्रः तेजोव...

रा॰ प॰ २

त्वा देहांतपापप्रक्षालनक्षमस्वर्णांतज्जलंध्या
त्वा पिंगलयास्वदेवाकृता कल्पितशिलायां
फटितिमेशैलापापपुरुषदहनतज्जलेनाऽभ्येत्
इतिघमर्षणं ततोदत्त्वार्घ्यमात्मावस्य सूर्य
मंडलमास्थाय श्रीग्रम्रकदेवमायैनमः इति
तत्त्रयमाशिवारंनिक्षिपेत् ततोगायत्रींजपे
त् ॐदाशरथायविद्महे सीतावल्लभायधी
महि ततोरामःप्रचोदयात् ॐदाशरथयेअं
गुष्ठाभ्यांनमः ॐविद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॐ
सीतावल्लभायेतिमध्यमाभ्यांनमः ॐधीम
हित्यनामिकाभ्यांनमः ॐततोरामेतिक
निष्ठिकाभ्यांनमः ॐप्रचोदयात्करतलकर
[illegible]भ्यांनमः इतिकरन्यासः एवंषडंगन्यासा

मः ॐ ह्लां ह्लीं ह्लैं ह्लौं ह्लः ॐ ह्लां अंगुष्ठाभ्यां

नमः ॐ ह्लीं तर्जनीभ्यां नमः ॐ ह्लूं मध्यमा

भ्यां नमः ॐ ह्लैं अनामिकाभ्यां नमः ॐ ह्लौं

कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॐ ह्लः करतलकरपृ

ष्ठाभ्यां नमः इत्यंगुष्ठहृदयादिन्यासः ॐ

ततो मंत्रन्यासः ॐ ब्रह्मरंध्रे ह्लीं नमः ॐ भ्रु

वोर्मध्ये रं नमः हृदि मों नमः ॐ नाभौ यं न

मः ॐ लिंगे नं नमः ॐ पादयोर्मों नमः ततो

ध्यानम् ॐ नीलाभोधरकांतिकांतममितं घो

रं स्मराध्यासितं शुद्धात्मानममर्योदयान

मपरं हस्ताब्जजाजाद्वनि सीतोपाङ्गगनोस

वोरुहकरां विधं निभारा चवे पपंतिसक

हेमहादिविधिविकल्पैर्ज्वलां गं भजे [illegible]

रा. पं. ३

त्वामानसैःसंपूज्य रामानुजगुरुधामाया
मः अयोध्याधर्मसाला चित्रकूटसर्वविला
स गोदावरीपरिक्रमा लेत्रयत्रषतीर्थः राघ
नाथधामअच्युतगोत्रः शुक्लवर्त्तः सीताइ
ष्टः जानकीमंत्रः ॐ ह्रीं रैं रैं जानकीनाथा
यनमः इत्यष्टादशाक्षरमंत्रः रामोपासीस्र
षामतनामंत्रः ॐ ह्रीं रां रामायनमः इत्यष्टा
क्षरमंत्रः अथयुगलमंत्रः ॐ ह्रीं श्रां ह्रीं श्रीं
सीतावल्लभायनमः इत्यष्टादशाक्षरमंत्रः
राघवानंदमहाप्रसादमंत्रः अमंत्रअल[illegible]
रमोविष्णुभीमहादेवमहेश्वरः एवंज्ञानात
मोभुंक्तेअन्नदोषैर्नलिप्यते रामतारकमंत्रः
ॐ [illegible]नजनमे रां तारकब्रह्मस्वाहा इतिद्वाद

षाक्षरमंत्रः अनंतपाखासामीपमुक्तिः
प्रवणाझारलक्ष्मीआचार्यः विश्वामित्रऋषिः
योगवशिष्ठोश्रुतिः हनुमान्‌देवता हनुमा
नमंत्रः ह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः इतिषडक्षरमंत्रः
रामगायत्रीमंत्रः ऋग्वेदहरिनाममालाः
विश्वक्सेनपार्षदः रामानुजवैष्णवः नीमाव्रत
प्रमशरणामः मथुरापरमशाला लेखगोमती
वृंदावनसखविलासः गोवर्धनपरिक्रमः द्वा
रावतीधाम रुक्मणीपक्षः गोपालउपासी वे
षागोपालमंत्रः ॐह्लींगोपालायगोवराय
वेषाषाह्वायनमोनमः गोपालगायत्रीहेस
षात्वा सहूपमुक्ति नासिकाद्वारः सनका
दिकआचार्यः नारदमुनिः दुर्वासऋषिः गान

गा॰ पं ५

ईं देवता ॐ गां गीं गूं गैं गौं गः इति गोप्या इति
भिमेश्व सामवेदः श्रीमन्महाप्रसादः अच्यु
तगोत्रः शुक्लवर्णो हरिनामध्याहारश्रीनेमा
तुलवैलवः श्रीविलशपामगुरुश्रमाणः विल
कोचीधर्मशालो मार्कण्डेतेजः ईश्वरखविवि
लासः लक्ष्मीइष्टः जगन्नाथउपासी साङ्गुष्ठा
शनिः इतिलक्ष्मीमेषः त्रिपुरारीयाराचा अ
च्युतगोत्रः वामदेवऋषिआचार्यः सायुज्यमुक्तिः ने
त्रहारः हरिनामध्याहारः यजुर्वेद शुक्लवर्ण
वेद कुलपरिइमा जलविंबऋषिनेर्याथा देवता
विलखात्मवैलवाः इ साधवाचार्यगुरुश्रमा
मः अवंतिकाउरीधर्मशालावद्रिकाश्रमधाम
नैमिषारण्यक्षेत्रविलासः श्रेगपातितेजः सा

विद्वीश्वरः नारायणो देवता ब्रह्मोपासी वि
सहंसमंत्रः हंसदेवता सलोकामुक्तिः सुव
द्दारविकालाचार्यः अद्वैतशाखा अच्युतगो
त्रः शुक्लवर्णः हरिनाम आहारा परमहंस
ऋषिः नारायणपारषद अथर्वणवेदः श्री
माधवाचार्य वैसवः चत्वारो भातृणां द्वा
रैतनगरी माताबकुलावती पिताश्रयास्त
तिः अक्षयधर्मशाखा स्वर्गनगरी अच्युतगोत्रः
शुक्लवर्णः अनंतशाखा सनसनवेदानिः का
मभिलाषा ममगवगनाथ स्वादविलासं मेल
कोदापाद हरिनाम आहारः परमसुद्धिका
आश्रमतेत्रमठ वैकुंठ लक्ष्मीदेवी नाराय
णो देवता सुजाप्रतीयवरकीसकलसंध

रा॰ प ५

रामस्तंत्र

दाय उज्वलत्राणाम् शून्यस्थानप्रणामवी
र्यमंत्रः मद्रूपेन मत्केवलसीगोपस्ति
का रामकृष्णमेवेव वामेऽलेधीनवक्षेशरी
वीकं इतिवशात्तलताविलवः तिलकंवि॰
धारयेत्ति ललाटे केशवं ध्यायेन्नारायणमे
थोदरे वक्षःस्थले माधवं च गोविंदं कंठकू
पके विष्णुं च दक्षिणे कुक्षौ तद्बाहौ मधुसूद
न त्रिविक्रमं स्कंधदेशे तु वामनं वामपार्श्वके
श्रीधरं वाहुके वामे हृषीकेशं तु स्कंधके पृ
ष्ठे तु पद्मनाभश्च त्रिके दामोदरं न्यसेत् इति॰
तिलकं कृत्वा श्रीरामानुजकेरामाचार्यः नी
मानुजकेनीमाचार्यः माधवाचार्ये के माध
वाचार्ये विष्णुस्वामके नलोचाचार्याः मलो

वाचार्यके विस्नाचार्यः विस्नाचार्यके विलां
साचार्यः विलासाचार्यसंग्रोसमाचार्या इ
तिचतस्रसंप्रदायानेमेपठति: संस्तीमृ अ
गस्तुवाच ॐ प्रातरुत्थायशौचस्नानं कृत्वा
मूलमंत्रं त्रिवारं पठित्वा आचम्य ॐकारमध्ये
सत्रकंव श्रीरामचंद्रंसध्यात्वा भूतशुद्धिं कृ
त्वा सोऽहं हंसः वायुवीजं यं षोडशवारं जपन्
पापपुरुषं विशोषयेत् रं अग्निवीजं चतुःषो
डशवारं जपन् देह पापपुरुषं प्रज्वालयेत्
त्वं चेद्ववीजं द्वात्रिंशद्वारं जपन् नवग्रहस्त
मयं शरीरं समुत्पादयेत् इति भूतशुद्धिं कृत्वा
ॐरां ॐरीं ॐरें ॐरां वीजदल्लामध्येलिखि
त्वाष्टदलं मंत्राष्टकं कृत्वा मूलमंत्रेण समुत्वा

रा. प ९

6

रंरंपित्वा हृदयमालिके कृत्वा ॐरंरामा
यनमः ललाटे रंरांनाभौ रंरांकंठे रंरांदक्षि
णबाहू रंरांदक्षिणस्कंधे रंरांवामस्कंधे
रंरांकटिपृष्ठे रंरांकंठे रंरांकंठपृष्ठे ॐरं
रांहस्तंप्रक्षाल्य मूर्ध्नि मोचने कृत्वा इतितिल
कमंत्रः ॐरंरां ॐरंरां ॐरंरां इत्याचमनमं
त्रः ॐरंरांदक्षिणकरंप्रक्षाल्य रंरांमार्जनं
ॐरंरांउन्मार्जनं रंरांपादयोः रंरांनाभौ रंरां
हृदि [illegible] रंरांशिरसि रंरांदक्षिणभु
जे रंरांवामभुजे रंरांवामभुजे रंरांमुखे
रंरांदक्षिणनासायां रंरांवामनासायां
रंरांदक्षिणनेत्रे रंरांवामनेत्रे रंरांदक्षिण
कर्णे रंरांवामकर्णे रंरांदक्षिणस्कंधे रं

रावामस्कंधे रांरा इत्याचमनं अथप्राणाप्र
तिष्ठा रांराबीजं षोडशवारंजपन् पूरके
रांबीजं चतुःषष्टिवारंजपन् कुंभके रांबी
जं द्वात्रिंशद्वारंजपन् रेचकः रांराषोडश
वारंजपन् इतिप्राणायामः सोहंहंसः मम इहप्राण +
प्राणा+ममजीवइहस्थितो ममसर्वेंद्रिया
णि+वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रममप्राणाःसुखंचिरं
संतिष्ठन्तुस्वाहा मूलमंत्रेणकरांगन्यासः
ॐअस्यश्रीरामषडक्षरमंत्रस्य ब्रह्माऋषिः
गायत्रीछंदः सुखेरामाख्यंवैसत्वधाम ॐ
कारेतिहृदयं श्रींबीजात्मनेनमः इतिशक्तिः
ॐरामायेनमः पादौ ऋष्यादिन्यासः ॐरांरीं
रूंरैंरौंरः श्रीसीताशक्तिदक्षमात्माखिलः श्री

रामोदेवता ॐ इष्टार्थे जपे विनियोगः ॥ अथ ध्या-
नम् रामं त्वमहं वंदे चित्रकूटपतिं हरि-
म् कौसल्याभाक्तिसंभूतं जानकीकंठभूषणम्
इति देवन्यासः ॐ रां श्री अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ रीं श्री
हा· ॐ रूं श्री शिखाना· ॐ रैं श्री नेत्रत्रयाय वौषट्
ॐ रैं शिखाभ्यां वौषट् रः श्री अस्त्राय स्वाहा
ॐ रां नमो मूर्ध्नि रां नमः अवौ मध्ये मा नमः
हृदि यं नमः नाभौ नं नमः गुह्ये नं नमः पादे
यो इति वर्णन्यासः रां नमः मूर्ध्नि रामाय न-
मः नाभौ नमो नमः पादयोः इति पदन्यासः
मम सर्वेष्टसिद्धार्थे जपे विनियोगः ॐ रां रा-
माय नमः ॐ श्री रामं आवाहयामि मूलमंत्रे-
ण सर्वं समर्पयाम्यहं घं लं पठित्वा स्वेष्टा

न्यानमः ॐ ह्रीं श्रीरामा
यनमः
दशाक्षर्या
नमः
इति षडंग
न्यासः

सागरोत्पन्नो विष्णुनाभिधृतः करे नमंति
सर्वदेवास्त्व पांचजन्य नमोस्तुते इति शंख
पाद्यमंत्रः २ सर्ववाद्यमयी घंटा देवदे
वस्य वल्लभा त्वं विना देवि सर्वेषां शुभं भव
ति घोषणे इति घंटापाद्यमंत्रः २ ग्रांग्रीं
ग्रूंग्रैंग्रौंग्रः आगच्छ भगवान्विष्णुस्वस्थाना
त्परमेश्वर अहं पूजां करिष्यामि सदा त्वं स
न्मुखो भव इत्यावाहनमंत्रः ३ सिंहासने स्व
र्णमये सर्वरत्नोपशोभिते अनंतफणितापा
याश्रे उपविश्यासने विभुः इत्यासनमंत्रः ४
स्नानार्थं शुच्यानेवापि शुद्धं गंधपुष्पाणि च पा
द्यं दत्तं देवेशि भक्त्यात्र गृह्यकारकं इति
पाद्यमंत्रः संस्नेतार्यं समासीनं गंधपुष्पादि

रा॰ प ८

वासितं गृह्यं गृहाण देवेश श्रीजयं मे सदा
प्रभो इत्याचमनमन्त्रः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः
इत्याचमनमन्त्रः ७ गंगासरस्वतीतापीपयो
ष्णीनर्मदोर्कजा नजलैः स्नापितो देवनेनया
तिकशुभसी इत्य स्नानमन्त्रः ८ गंगातोयेन
मेनित्यं स्वर्णकलशस्थितेन यज्ञोपवीतं दे
वेशाग्रसूत्रं जनार्दन ९ इति यज्ञोपवीत
मन्त्रः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः इत्याचमन
मन्त्रः १० सीतावामेतोस्मेयाणां परलज्ञानिवा
रणं स्ववेषं पावित्रं सस्माहसोयप्रतिगृह्यतां
इति वासोमन्त्रः मलयाचलसंभूतं सीतायाः
नेत्रवर्धनं काश्मीरचन्दनं साराद्यं चन्दनं प्रति
गृह्यतां इति चन्दनार्चनमन्त्रः अक्षतापितं सम

मोतिःपात्रुःयासर्वदेवताः वस्त्रंगृहाणदे
वेशिशीस्मर्घ्यंमोसदाशुभो ॐविष्णुः २ नाना
विधानिशुभ्राणिनिर्दोषंकालोद्भवानिच मया
र्पितानिसर्वाणिकृतार्थंप्रतिगृह्यतां इतिशा
श्यमंत्रः वनस्पस्परसोत्पन्नैर्गंधाढ्यैर्मनोह
रं धूर्वयेत्सर्वदेवानेधूपोयंप्रतिगृह्यतां ३
तिधूपमंत्रः घृतवर्तिसमायुक्तंतथाकर्पू
रसंयुते दीपंगृहाणदेवेशित्रैलोक्यतिमि
रापहं इतिदीपमंत्रः अन्नंचतुर्विधंसाज्यंरसै
षड्भिसमन्वितैः भक्ष्यभोज्यसमायुक्तंनैवे
द्यंप्रतिगृह्यतां ४ इतिनैवेद्यमंत्रः ॐविष्ण ः २
इत्याचमनमंत्रः नागवल्लीदलंदिव्यंपूगी
खदिरसंयुतं वक्त्रेसुरभिकृत्साडंतांबूलंप्रा

9

तिग्मरोचिने इतिनांमूलमंत्रः चेदंसूर्यातिमा
दीप्तमाकाशेतारस्तुत्रिके भेर्वेशाङ्देवस
वंपर्शतिन्नेशदेवता २८ इत्यार्तीमंत्रः उपचारै
समस्तैस्त्वयस्तुर्वाचमयाकृता सासर्वसूर्या
नेयात्वप्रदक्षिणाप्रभाविता इतिप्रदक्षिणामं
त्रः यानिकानिचपापानिब्रह्महत्यासमानिच
तानितानिविनश्यंतिसुरवरापूंतमस्तमे इत्या
परायकमंत्रः १० आदिसोपापिनोचौरंयमंत्रा
रविवर्जितं नमस्कारेणदेवेशिसंसारार्णवपा
नकान् इतिनमस्कारमंत्रः कालांभोधरकां
तिकांनमनिशंवीरासनाध्यासिनं सुद्रांज्ञान
मयींदधानमपरं दस्तांबुजंजानुनो सीतांपा
र्श्वगतांसरोरुहकरांविद्युन्निभांराघवं पश्यंति

मृत्युरोगादिविविधोकल्पाज्जलांते भजेत्
इतिध्यानमंत्रः क्षीरसागरतीरेच शेषासेव
नवीजकं नानिशापास्त्वद्देवेनेदानेदेवका
रकम् २३ इतिपाद्यामंत्रः नानिधेपापास्त्वम
विमलत्वीधारतासेविते आपादश्चखपाम्
वैवल्यमर्ग्यग्रसनादः इतिचरणासीचनमंत्रः
मंत्रहीनेक्रियाहीनेभक्तिहीनेपरात्परे पू
जितोसिमयादेवपरिपूर्णंतदस्तुमे २४
आवाहनंनजानामिनजानामिविसर्जनं पू
जांचैवनजानामित्वंगतिंपरमेश्वरं २५ इति
पूजांकृत्वा मानसीविमलायनमः उत्कर्ष
ण्यायनमः ज्ञानायनमः क्रियायनमः योग
गायनमः प्रह्व्यैनमः सत्यायनमः ईशाना

रा॰ प॰ १०

यनमः ॐनमोभगवतेसर्वात्मनेयोगायोगप
द्मापीठात्मनेनमः ॐरांरामायनमःस्वाहा
ॐरांरींरूंरैंरौंरः श्रीसीतायनमःस्वाहा भर
तेनमः शांशत्रुघ्नायनमः पार्श्वयो चामरे
भ्योनमः हनुमतेनमः सुग्रीवायनमः भर
तायनमः विभीषणायनमः लक्ष्मणायन
मः शार्ङ्गायनमः ॐगदायनमः जांबव
तेनमः खड्गायनमः शङ्खभायनमः प
मायनमः अकोपायनमः धर्मपालायन
मः सुमंत्रायनमः इंद्रायनमः नैरृतयेन
मः वसुधारणायनमः वायवेनमः सूर्या
यनमः सोमायनमः ईशानायनमः अनं
तायनमः ब्रह्मणेनमः शक्तयेनमः त्रिशू

लायनमः खट्वांगायनमः वज्रायनमः घं
टायनमः चक्रायनमः गदायनमः पद्मा
यनमः मूलमंत्रेणाहूजंकृत्वा पश्चाज्जपेत्
षडलक्षाण्यक्षवरान्जपेत् दशांशेना
पायसाज्ययोर्होमः दशांशेन तर्पणं तर्पण
दशांशेन मार्जनं दशांशेन ब्राह्मणान्वैभो
जनं अगस्त्यउवाच मंत्रस्वरूपं प्रवक्ष्यामि शृणु
नारद तत्त्वतः रकारादिमकारान्तं मंत्रयद्व
लोकेश्रुते १ षडक्षरात्मकंमंत्रेणा तारकं ब्रह्म
वाचिके राजेंद्रराच्चवे रामे राच्चवे रघुनंदने
राजीवलोचने वैदेरावणारिं सहूनमे राम
चंद्रे रघुपतिं प्रपद्ये रावणान्तके २ मादिबे
युगलेभेहूंसवैषां च दिवौकसा ब्रह्मविष्ण

गृ॰ प ११

शिवानां च भवा याश्च विशेषतः पुष्करादीनि
तीर्थानि गंगाद्याः सरितस्तथा वासुदेवादयो दे-
वा वसंन्ते तुलसीदले छिंद्यंते न मह्वासेन पाप
संघान संचये पीतं येन कलौ ग्रामे सालिग्रा-
मे शिलाजलं ८ सालिग्रामे शिलायं च यंत्र द्वा-
रावती शिला उभयोः संगमो यत्र मुक्तिस्तत्र
न संशयः ७ जलबिंबाय विद्महे नीलपुरु-
षाय धीमहि तन्नो अंबु प्रचोदयात् ॐ जल-
बिंबाय ॐ॰ ह्य विद्महे॰ नर्जेमी॰ शि॰ नीलपु-
रुषाय म॰ शि॰ धीमहि य्यना॰ क॰ तन्नो अंबु विक
लि॰ ने॰ प्रचोदयात् क॰ च॰ इति जलगायत्री ॐ
अद्य श्री ब्रह्मणो द्वितीय परार्धे श्री श्वेतवरा-
हकल्पे कलौ युगे जंबूद्वीपे भारतखंडे आ-

यो वर्ते वैवस्वतमन्वन्तरे अमुकमासे अमुक
पक्षे अमुकवासरे अमुकवात्तेये अमुकतिथौ
प्रातःस्नानमहं करिष्ये इति संकल्पः ॥ इति
श्रीरामपटले समाप्तम् ॥ ॐ श्रीरामाय
नमः ॐ गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुस्साक्षान्म
हेश्वरः गुरुरेव परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः
अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः अ
खण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं तत्पदं
दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः २ सर्वश्रु
तिशिरोरत्नविराजितपदाम्बुजः वेदान्ताम्बु
जसूर्याय तस्मै श्रीगुरवे नमः ४ यस्य स्मर
णमात्रेण ज्ञानमुत्पद्यते स्वयं स एव सर्व

गा. पं ११

मयन्त्रितस्मैश्रीगुरवेनमः अथगुरुध्याने
ॐशिरसिसितसहस्रदलान्तेह्रिनेत्रेद्विभुजंगुरुम्
किरीटकुंडलधरंवनमालापशोभितं कर्म
णामनसावाचामहाआराधयेद्गुरुं दीर्घ
दंडनमस्कृत्यनिर्मलोगुरुसन्निधौ सप्तसा
गरपर्यंतंतीर्थस्नानादिकंफलं गुरुरंघ्रिज
लेबिंदुसहस्रांशेनदुर्लभः श्रीगुरुंपंचो
पचारैस्संपूज्य गुरुपादोदकंपीत्वागुरुउ
च्छिष्टभोजनं गुरुमूर्तिःसदाध्यानेगुरुमं
त्रंसदाजपेत् आनंदंसच्चिदानंदमखिलेंद्रि
यगोचरं भक्तवत्सलमक्लेशाउत्पनेद्वाविंदे
श्रुते श्रीरामगुरुयोगींद्रमित्यादिसंस्थलेभ्य
जे ॐश्रीरामायपरंनिरंजनीवत्समिस्वरूप

पित्तं ज्ञानशुद्धाय तेस्मै मे सच्चिदानंदविग्रहम
त्रातेशुद्धतैवोम्याय चिंतयेच्छ्वनंदन अथ पा
मंत्रः समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले
विष्णुपत्नी नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥
इति पृथिवीप्रार्थना ॐ सलिलस्य स्तवं स्वेदमा
विष्णुः कृपणमोक्षते क्षिपार्थमदं रक्षाग
ति आपो देवि शुभंकरो इति जलस्पर्शनमं
त्रः श्री सोमाय कौ दक्षिणां येन सत्यं स्थाला
त्रं साहेमान्तः स्थापात्रे निधाय मौना पत्रवीत
वंतो वहिरागच्छेत् मैन्त्यादिसिपद्धेकुंभा
स्वयं दक्षिणां गत्वा वस्त्रेणाभिरः प्रक्षेयज्ञोप
वीतं दक्षिणाकर्णे निधाय अथ शौचमंत्रः उ
त्तिष्ठंतु भूताः सर्वे यक्षगंधर्वकिन्नरा पिशा

ग॰ प॰ ३३

वाग्रत्यकाशैवमलमन्त्रंकरोम्यहं इति मं
त्रः उत्थाप्यटलेनालग्नयेत्कृत्वा शौचसमये अथ
मृत्तिकाविधिः येनत्वंखनितंब्रह्म येनत्वंकृ
ष्टकेशवैः तेनत्वंखनयिष्यामिशुद्धार्थंका
रणादयोः इतिमृत्तिकाखननमन्त्रः एका
लिंगेगुदादौचतथावामकरेदश उभयोः
सप्तदातव्ये चरणौचत्रिभिस्त्रिभिः एतःशौचं
गृहस्थानेद्विगुणंब्रह्मचारिणां त्रिगुणंतुव
नस्थानांयतीनांतुचतुर्गुणं दिवाशौचस्यरा
त्र्यर्धंपथिपादोविधीयते आर्तःकुर्यात् यथाश
क्तिस्वस्थःकुर्याद्विधोचितं अथदन्तकाष्ठग्र
हणविधिः धावनमन्त्रः आयुर्बलंयशोवर्चःप्र
जापशुवसूनिच ब्रह्मप्रज्ञांचमेधांचत्वंनोदेहि

ह्विनस्माते खदिरश्चकदंबश्चकरेत्तैश्चवट
स्तथा बिंबनीवेत्तपादश्च अश्मन्तिवोल्लथै
वच अपामार्गश्चविल्वश्च अर्कश्चोडंवरस्तथा
पतेषांकाष्ठस्त्रत्वविनास्तिमाशंग्रहीत्वा इ
तिमित्राह्स्तपोनतोदेहूस्तूने दंतदावनादि
कंकृत्वा नचहस्तौपादौचसुखचत्तालनं
कृत्वाचम्य षडंगन्यासंकृत्वा प्राणायाम
चकृत्वा मलापकर्षणस्नानंचकृत्वा नाभि
मात्रेजलेस्थित्वाः ॐविष्णुः ॐविष्णुः ॐविष्णुः
श्रापुराणपुरुषोत्तमायब्रह्मणेनमः द्वि
तीयेप्रहरार्द्धेश्वेतवाराहकल्पे अष्टाविंशति
तमेकलौयुगेप्रथमचरणेजंबुद्वीपेभार
तखंडेआर्यावर्त्तैवैवस्वतमन्वन्तरे अमुका

मासे अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकवा
सरे श्रीरामश्रीमत्तीर्थे स्नानमहं करिष्ये संकल्प
इति संकल्प्य निजलेशणाद्यात्मकं त्रिकोणं
कृत्वा अष्टदलमंडलं विलिख्य सूर्यमंडला
दंकुशमुद्रया मत्तीर्थमावाह्य ब्रह्मांडोदर
तीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे तेन सत्येन मे दे
व तीर्थं देहि दिवाकर गंगे च यमुने चैव ।
गोदावरि सरस्वति नर्मदे सिंधु कावेरि जले
स्मिन् सन्निधिं कुरु इति मंत्रद्वयेन तीर्थमा
वाह्य ॐ भकचडशपाधिरसिद्धिरभिः षिद्धा
दी मूलमंत्रेणाद्यंतं तनो निरुध्य ममस्थि स्वा ।
णि त्रिशति मंत्रेणाभिमंत्र्य तेन तीर्थराजचम्पा जलेन ।
त्रिकोणं विधाय गायत्र्या शिरः आवपने कृत्वा

मूलमंत्रेणदशावारमभिमंत्र्य मूर्तिपंजरे
णमूलेनवाद्वादशतिलकानिधामलला
टेधारयेत् ॐश्रियैनमः ॐहामाधुधंधना
वाणधारयेत्तचमूर्धनि ललाटेकेशवा
येतिधारयेत्स्वन्नवांगुले चक्रशंखकाधरंदेवं
शुद्धजांबूनदप्रभम् नाभौनारायणायेति
धारयेनद्वयांगुले चक्रांभोरुधरंदेवंनी
लजीमूतसन्निभे हृदयेमाधवायेतिधार
येदंगुलाष्टकं इंदीवरदलश्यामंचक्रदो
स्तैर्गदाधरं गोविंदायेतिकंठेचधारयेच
त्र्यंगुले चक्रभृतंपद्मस्तंवंद्रभामासस्तु
त्विनम् विश्ववदतिलोज्ज्वलौधारयेतिद
षांगुले चतुर्दलधरंदेवंयमकिंजल्कस

ना: पं: २५

15

निभं मधुसूदनं वज्रमथो धारयेद्दलाष्ट
कं चक्रमंसलिलं देवमरविंदाभमेवच
त्रिविक्रमं दक्षिणांगे धारयेच्छंखमंगलम्
चक्रवर्द्धूपरं देवं ज्वलज्ज्वालनलप्रभं वाम
नं वामकक्षौतु धारयेन्नरपांगले चक्रवा
ज्रपरं देवं तरुणादित्यसन्निभम् श्रीधरं
वाममथोक्तु धारयेद्दगलाष्टकम् श्रीशा
ङ्गपरं देवं पुंडरीकाभमेवच हृषीकेशं
नवामांगे धारयेच्छंखमंगले पद्मनाभम
विद्युत्समानवर्चसम्
रं देवं मरकतादिसमनिभम् दामोदरं
धारयेच्छंखमंगले हृष्टेन पद्मनाभं
वधारयेच्छंखमंगलम् सर्वायुधधरं देवं
मरकतादित्यसन्निभं दामोदरं पिठरेतुथा

रयेष्वतंरांगुलम् वत्नपाशायंदेवमिंद्र
गोपसमप्रभम् नमस्तालितनोयेनवाः
स्वदेवेतिमूर्धनि स्वधोसर्वांगिशुध्यागि
ततस्तंमेयैः स्वयकूत्यक श्रीदेवीश्यसंना
मद्धितीयमरुत्तोहवो स्तनीयैकमलाशे
काचतुर्येवेउश्वोभते पंचमंतवरारोद्य
षष्ठेंतद्वरिवल्लभा सप्तमीविश्वपत्नीस्या
दष्टमंवैलवीतथा नवमंपार्विनीयेका
देवदेवेचरूपासम् एकादशंनलक्ष्मीस्या
न्द्वादशंसुरसुंदरी एवंध्यात्वांततालेश्वर
रिद्वायारयेक्षिप्रम् प्राणध्यानासिकामूले
ललाटांतेलिखेन्नदे नासिकायाग्रभागेश्च
नासामूलमितिस्मृते अथतामसगायत्री ॐ

गा॰ प॰ १६

दाशरथाय विद्महे सीतावल्लभाय धीमहि
तन्नो रामः प्रचोदयात् अथ न्यासः ॐ दाश
रथाय अंगुष्ठाभ्यां नमः विद्महे तर्जनीभ्यां
नमः सीतावल्लभाय मध्यमाभ्यां नमः धी
महि अनामिकाभ्यां नमः तन्नो रामः कनि
ष्ठिकाभ्यां नमः प्रचोदयात् करतलकरपृ
ष्ठाभ्यां नमः इति करन्यासः एवं षडंगन्या
सः अथ प्राणायामः राममिति बीजं जपन्
पूरके १६ कुंभके ६४ रेचके ३२ अथ मूलमं
त्रं जपन् पूरके ४ रेचके ८ कुम्भके १६ इति
सर्वत्र प्राणायामः श्रीरामगायत्रीमष्टो
त्तरशतं जपित्वा इति संध्याविधिः त्रिषु का
लेषु जपेत् अथ तर्पणं ॐ रामं तर्पयामि नमः

मः ॐ आदित्यंसंतर्पयामि नमः ॐ महाय
संत॰ ॐ ब्रह्मसहसंत॰ ॐ सर्वग्रसंतर्प॰ ॐ न
मो भगवते विस्नवे सर्वभूतात्मने देवाय
सर्वात्मकं योगपीठात्मने नमः योगपी
ठात्मकं रामं संतर्पयामि इति पीठदेवान्सं
त॰ चतुर्विंशतिवारं तीर्थजले संत॰ सी
तादीवतर्प॰ श्री सीतायस्वाहा सीतां त॰ ॐ
लक्ष्मनाय नमस्त॰ ॐ भें भरताय नमस्त॰ ॐ
शं शत्रुघ्नाय नमस्त॰ ॐ शं शार्ङ्गाय नम
स्त॰ ॐ शं शरेभ्यो नमस्त॰ मूलेनांजलिं दा
त्वा ॐ ह्रंह्रुमते नमः तर्पयामि ॐ सं सुग्री
वाय नमः त॰ ॐ नमो रामाय जानकीवल्लभा
य नमः ब्रह्माविस्नुमहेश्वरसर्वदेवस्तुती

गा॰ प॰ ८

17

ष्यः मातरं पितरं चैव तर्पयामि ददाम्यहं
सर्वतीर्थानि सूर्यमंडलासंगतानि इतिती
र्थविसर्जनम् ततो वासांसि त्तले धौतयि
त्वा ततश्छरीरमदिं गच्छेत् अथासनविधिः
धौतवस्त्रं हस्तावेयचैलाजिनकुशोत्तरं आस
नेष्वाप्यतमास्तरभिमुद्रांप्रदर्शयेत् व्रतमं
त्रेणपठेत् ॐ भूर्भुवःस्वः कूर्मायनमः ॐ पृथि
त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता त्वंच
धारयमां देवि पवित्रं कुरुचासनम् अथाघ
मर्षणमंत्रः संध्यामहं करिष्ये ॐ नमः इति
मंत्रेणांजलिनांजलमादाय वामहस्तेन द
त्तिणार्घ्यं माक्षाप्याप्सवारदं जातवीवह
भायस्वाहा इतिमंत्रेणामूलेनवाऽभिमंत्र्य

पिबेत् मनस्तथेतित्रिराचम्य पुनश्चांजना
लिनाजलमादाय दक्षिणहस्तेसव्यवामेना
क्षाय ॐनमोभगवतेरुद्रमंरनाय सधूर
प्रसन्नवदनारक्तोच्चविषादाय प्रसितनेत्र
सेवलायपरामायविसवेनमः ॐह्रौंनेत्रसी
रंत्नारकवलमस्वाहा इतिमंत्रेणसकृदभि
मंत्र्य तज्जलंवामहस्तेननिक्षिप्यदक्षिणली
विवरजलविंदुभिरात्मानंतेनैवमूलेनमं
त्रेणवाष्टवारंमार्जयित्वा पुनस्तथैवजल
जलमादाय दक्षिणहस्तेपंचवामनासांपुट
सकृदभिमंत्र्य प्र दक्षिणनासापुटेनाघ्राय
तज्जलं शरीरान्तर्गतंसर्वकलुषमादा
लिनन्तकृष्णवर्णांभूत्वावामनासयानिर्गं

गा॰
पं॰
१८

18

तेषुनदस्तगतमितिविभाव्य वामभागेक
ल्पितायां वज्रशिलायां ॐ रः अस्त्राय फट् इ
ति मंत्रेण गादं भास्फालयेत् इत्यघमर्षण
म् अथ देवतामोवचाभ्योन्यग्नस्तवाहनयोः कामा
का सच्चिदानंदरूपोहं नित्यशुक्तिस्वभावनाम्
इति भावयेत् अथ पापविचः पविशोवामस्तवोवा
स्यां गतोपि वा यः स्मरेत्पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्य
न्तरः शुचिः इति निर्जाचनम् अथ भूतशुद्धिः कृ
त्वा ॐ यं रं वं लं हं ॐ यं इति मंत्रेण धूतपा
रीरे पापशोषणं रं इति मंत्रेण शारीरपापा
दहनं वं इति मंत्रेण भस्मोद्धाटनं ठं इति मं
त्रेण चंद्रमात्मन ... शिकरणं
ततो देहउत्पत्तिवि ... भाव्येत्
। ।

इतिमंत्रेणदेहंदग्धंकृत्वाहमितिमंत्रेणाप्ला
काशादेहमथवाणिभावयेत् एकैकवीजं
षोडशवारंजपन्पूरके १९ चतुःषष्टिवारंज
पन् कुंभकंकृत्वा २४ द्वात्रिंशद्वारंरेच
येत् २२ षट्प्राणायामंकृत्वा वायुवीजं अ
ग्निवीजं चंद्रवीजं रेचकप्राणायामंवरुण
वीजं पृथ्वीवीजं आकाशवीजं रेचकमं
त्रेतिप्राणायामंद्वयंकुर्यात् इतिभूतशुद्धिः
अथप्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्व
राऋषयः ऋग्यजुःसामानिछंदांसि प्रा
णशक्तिर्देवता आंवीजं ह्रींशक्तिः क्रौंकील
कं श्रीरामप्रीत्यर्थेजपेविनियोगः इतिप्राण
प्रतिष्ठामंत्रः आंह्रींक्रोंख्यारिकंमासंकरषा

रा॰
प॰
१९

19

ष्ठितं ततः परम् मंत्रलीव्यापकोन्यासो हृदया
दिन्यासमेव च ध्यानं पूजाजपश्चैव ततोनत्वा
विसर्जनं न्यासंविना भवेन्मूकः स्वमः स्वादा
मंत्रंविना ऋषिदेवताछंदांसि परिज्ञकोजपे
गव ॐ अस्य श्रीषडक्षरश्रीराममंत्रस्य श्री॰
जानकी ऋषिः संदरीतंत्रे गायत्री छंदः श्री
रामो देवता रां बीजं नमः शक्तिः रामायेति
कीलकं रक्षार्थे जपे विनियोगः जानकी ऋ
षये नमः मूर्ध्नि गायत्री छंदसे नमः मुखे श्री
रामो देवतायै नमः हृदि रां बीजाय नमः गु
ह्ये नमः शक्तये नमः पादयोः रामाय कील
काय नमः सर्वांगे ऋष्यादिन्यासः रां अंगुष्ठाय
फट् ॐ रां रीं रूं रैं रौं रः ॐ रां॰ श्रे ॐ रीं नः॰ ॐ रूं मः॰

ॐरैंअग्र॰ ॐरौंक॰ ॐरःकरत॰ इतिकरन्यासः
एवंषडंगन्यासः ततस्तालत्रयंकृत्वा मूलमं
त्रेणदशदिग्बंधनंकृत्वा ॐइंद्रायनमः ॐअ
ग्नयेनमः यमायनमः ॐनैऋत्यायनमः व
रुणाय॰ वायवेन॰ कुबेराय॰ ईशानाय॰ ब्र
ह्मणे॰ ऊर्ध्वंअधःअनंतायनमः इतिदिग्बंध
नं ॐरांनमःमूर्ध्नि ॐरांनमःभ्रुवोर्मध्ये मो
नमःहृदि यंनमःनाभौ ॐनंनमःगुह्ये मो
नमःपादयोः इतिवर्णन्यासः पादन्यासेकृ
त्वा ॐरांनमःमूर्ध्नि ॐरांरामायनमःनाभौ
ॐनमोनमःपादयोः इतिपदन्यासः ततो
राममितिबीजं षोडशवारंजपेत्स्मरकंवि॰
षाय ततःचतुःषष्टिवारंदेवजपेत् जंभके

रा॰ प॰ २॰

20

कृत्वा द्वाविंशाद्वारं राममिति बीजमेवजपेत्
इति प्राणायामः अथ ध्यानं ध्यायेत्कल्पतरो
मूले स्वर्णमयमंडले पुष्पकाह्वे विमानेना
सिंहासनपरिष्कृते पद्मेवसुदले देवमिंद्रनी
लसमप्रभं वीरासने समारूढं ज्ञानमुद्रोप
शोभितं सर्वधर्मसमायुक्तं वर्तुलं जपे
त्मने इति ध्यानम् ततो जपः ॐ रां रामाय न
मः १०८ इति स्तुत्वा जपेन्मंत्रं षडक्षरं स्वंदि
नेदिने अष्टोत्तरसहस्रं वा यथाशक्ति वा त
तये पश्चाद्रामगायत्रीन्यासं प्राणायामं च
कृत्वा गायत्रीं जपेत् ॐ दाशरथाय विद्महे
सीतावल्लभाय धीमहि तन्नो रामः प्रचोदयात्
ॐ दाशरथाय हृदे॰ विद्महे शिरसे॰ सीतावल्लभा

यम॰ धीमहि॰ तन्नो रामाक॰ प्रचोदयात्
२॰ एवं षडंगन्यासः उदके चंदने चक्रे पात्रे
च तुलसीदले वेशाधिलाताम्रपात्रस्मरेणाभि
स्वरणोदके चरणामृते सालिग्रामे सर्वती॰
र्थानि तत्रैव सर्वपापक्षयं यांति विस्नुलोकं स
गच्छति एवं ध्यात्वा मानसोपचारैः संपूजयि
त्वा मनः गुरुदत्तमंत्रेणो षड्प्रणवत्रयं कृ
कृत्वा ॐ ह्रीं रां रामाय नमः गंधं पुष्पं धूपं
दीपं नैवेद्यं ताम्बूलं कल्पयामि इति पूजये
न्मैव ॐ श्रीं सीतायै स्वाहा इति सीतामंत्रे
ण सीतां पूजयेत् ॐ लं लक्ष्मणाय नमः ल
क्ष्मणं पूजयेत् ॐ भं भरताय नमः भरतं पू
जयेत् ॐ शं शत्रुघ्नाय नमः शत्रुघ्नाय पू॰

रा॰
प॰
४१

21

जयेत् ॐ शं शार्ङ्गाय नमः शार्ङ्गं पूजयेत् ॐ
शं शरेभ्यो नमः शरान् पूजयेत् ॐ हं हनुमते
नमः इति हनुमन्तं पूजयेत् सांगाय सपरिवा
राय सवाहनाय सायुधाय सर्वैर्भोगैर्गन्धपुष्पो
धूपदीपनैवेद्यताम्बूलं जानकीनाथाय पुष्पा
ञ्जलिं दत्वा बलिर्विभीषणो भीष्मः कपिलो ना
रदोर्जुनः प्रह्लादो जनको व्यासोम्बरीषस्तथै
व च विश्वक्सेनो दयालुः सनकाद्याश्च का
दयः हनुमांश्च फल्गुनश्चैव शुकः श्रीकलशश्चैव च
श्रीरामस्य प्रसादेन सर्वे गच्छन्तु वैष्णवाः ३
तिष्ठन्ति पादोदके स्वनिकटवर्तिभ्यः सर्वेभ्यो
वैष्णवेभ्यो दद्यात् इति प्रधान पूजाष्टमा
वरणम् मूलमन्त्रमष्टोत्तरशतं जपेत् तद्दशां

तद्दशांशेन होमेन होमदशांश भोजनं
मार्जनं तद्दशांशेन तद्दशांशेन तर्पणं

श्रीनत्रललितांवैसवभोजने अथपीठेशायन
विधिः आयनार्थं षिशालाभ्यांपीन ला
भ्यांक्षपातिये करुणापूर्णानेत्राभ्यांनिद्रांसी
तांपनेजरत उत्तिष्ठोत्तिष्ठ श्रीराम उत्तिष्ठ मान
सीध्वज उत्तिष्ठ जानकीकांत त्रैलोक्यंमंगलं
कुरु उत्तिष्ठोत्तिष्ठ मद्गेहे जितनिद्रोजगत्पते
नयोध्यानसमाजेताउत्थितेभवतजगत्
इतिप्रातःकालेपठेत्ततः षोडशोपचारपूजा
क्रियते अथास्तुवाच मंत्ररूपंप्रवक्ष्यामिष्ट
णुनारदतत्त्वतः रकारादिमकारांतेमंत्रः
षड्वर्णासंयुते नमेमंत्रेषुसर्वेषुनामाद्य
न्तरवीजकं आवाहनादिमुद्राप्रकारस्या
आवाहनीमुद्रास्थापनी संनिधिनी संनिरु

श्रा॰ सं ११

ह्रि सन्नारी श्रवश्रंढनी सकलेहृततथेन श्रो
त्रिवक्रगदापद्मशार्ङ्गधारकौस्तुभवनमा
लायेति नमस्कारः इति मुद्राविधिः श्रीराम
नुजामध्ये मुद्राङ्कियते अथ पञ्च संस्कारः स
प्रदायानुसारेण यथाक्रमं प्रदश्यते प्रथम
यज्ञवेदिहिरण्यके यो शाखायो ऊर्ध्वपुण्ड्रधारि
प्राशात्मनात्मनोतिपरयाति मध्ये छिद्रं
ऊर्ध्वपुण्ड्रं यो धारयति स मुरस्य प्रियो भवति
समुक्तपावामुक्तिः वाथा भवति इति प्रथमसं
स्कारः कल्पः तप्तीर्थमुद्राङ्कितचक्रधारी विष्णुद्वा
रीध्यानियो महात्मा स्वरेणामंत्रेण महात्म
दिस्यपरात्मरं स्यांति महतो महीयात् इति श्री
ने द्वितीयसंस्कारः श्रेकयोपशंखचक्राभ्यांना

मङ्कर्यास्सर्वैस्मवे इतितृतीयसंस्कारः श्रींरा
रामायनमः इतिमंत्रः चतुर्थसंस्कारः श्रीव
वेक्कपरोविज्ञन्मालोतुलसिकांध्यकाः सञ्जी
वन्मस्म इतिश्रुतिः पंचमसंस्कारः तथाचा
गमे मंडासुद्धांनथानानामालसंत्रस्तथैव च
श्रमीहि पंचसंस्कारः परमैकांतहेतवः इति
पंचसंस्कारकृतम श्रीरामस्य दासो भवति
दासोस्मास्मि पंचमसंस्कारावान्सपस्सर्वैस
वोनाम्याध्येतिभावयेत् योयस्मरेत् सतद्यो
भवति कीटश्चागमापायेननरतिशोकमात्म
वित् वस्तुविद्दलीवभवति यत्रभजनानंदी
पलतमाभिसकीटश्चगवज्ञावः सस्वरूपस
स्मात् भिद्यंतेह्यदयंग्रंथाछिंद्यंतेसर्वसंशयः

शा॰ प २२

तीर्थंतेचास्यकर्मीणिनस्मिंहंसेशुरावेरे स्व
हूतनहूतोभवति अथध्यहविधिः तार्पेडंहं
स्तथानाममंत्रोयारस्थपंचमः पंचसंस्कारैः
पतन्तुकस्यमादेनलभ्यतेचसवदर्शने महा
ज्वालेकोटिसूर्यंचमप्रथमे अन्तानांयस्यमे
देवविसोमार्गप्रदर्शीयः पंचजन्मनिजपाने
धंमिलपायसंचयं पादिमोक्षपिनेवोरंसे
सारविपातिते वपामेशांतिकरेशीझंवा
झंवषपकरंस्तथा श्रीकंरंग्रीनमित्यादुःचते
मोलप्रदंशुभं झेझ्रांतांपाररगाथीयपरहेता
शीनम्रतिकां पारेनेविकटाझेचश्रीझमौं
हांतिकाशुभे प्रयागेनारसिंहादीवाराहंस
लसीवनी तमामझिंहागितेशुंझंहरिहरासंयु

तं शुभे धारयेद्देहस्वे निस्ते हरिमालोकयेद्वि
हृदये नासिकाकोशपर्यंतं दंडाकारं सशो
भितं मध्ये श्रीहरसमाश्लेषकंपितं हरिमंदि
रं ऊर्ध्वपुंड्रं स्वतं सौम्यं ललाटपर्यंतं शुभम्
धारयेत् ऊर्ध्वपुंड्रं स्वत्तो सौम्यं ललाटं यस्य द
श्यते चंडालोपि विशुद्धात्मा पूज्य एवा न सं
शयः. सर्वान्रक्षाय यथा लोके उर्द्धराम भयवि
कलः ऊर्ध्वपुंड्राकितं नष्टं कोपितो यमकिं
करः लीलयापि लिखेद्यस्तु बाहुमूले सुदा
र्शनं कलकोटिसहस्राणि रामलोके महीय
ते ॥ इति श्रीरामाचार्यकृतानावेदांतपदा
ति समाप्तम् ॥ अथ रामकवचं श्रीपार्व
त्युवाच भगवन्सर्वदेवेश सर्वदेवनमा

रा॰
व
५५

24

स्मृतं सर्वमेकाग्रचित्ते देव राममंत्रविशेषतः १
त्रैलोक्यमोहनं नामकवचं पूर्वसूचितं क
थयस्व महादेव यद्यहं तव वल्लभा २ श्रीई
श्वर उवाच शृणु वक्ष्यामि देवेशि कवचं पर
माद्भुतं अनंतगोपनं गुह्यं सर्वमंत्रौघविग्र
हम् ३ ॐ अस्य श्रीरामकवचस्य ब्रह्मा ऋषिः
गायत्री छंदः श्रीरामचंद्रो देवता ममचतु
र्वर्गसाधने पाठे विनियोगः ॐ प्रणवो मे
शिरः पातु ललाटं केवल्लरूपकं अनंतो याम
नः सन्तु मां सामेकाक्षरं वच ४ रां रामाय न
मः इति षड्वर्णो भुक्तिमुक्तिदः वाले पायान्मे
न्नेत्रं मे रामोऽष्टाक्षरः सततं के ५ लीं पायात्कंठ
मुखं मे चपकाक्षरस्सदा मोहनः ह्रीं रामाय नम

इति श्रुत्वं मे परिरक्षतु ६ ॐ रामचंद्राय स्वाहा
इत्युक्त्वा वर्तिं मे भजद्वयम् श्रीरामाय नमः इ
ति स्कंदौ परिवर्त्तु रंतनकः ७ श्रीरामचंद्राय रा
लोकाय नमः इति द्वादशात्मने हृदयं मे सदा
पातु रघुवंशो मरुद्रवः ८ श्रीरामचंद्राय नम
इति पातु मे ऊरुयुग्मकं श्रीरामभद्राय स्वा
हा नाभिं मम शास्त्र रक्षतु ९ श्रीरामभद्राय न
मः सीतापतये ह्रिषांतकः सक्थिनी मम ते
पातु रावणसेन्द्रविमर्दकः १० ॐ श्रीरामचं
द्राय हृदयं मे शत्रुनिवारक जानुनी मे सदा पा तु रघुकुल विनाशक पादयुग्मं सदा पातु
वानरेन्द्र श्रियः प्रदः ११ श्रीसीतापतये नम
इति पान्तु मां सर्वदा वत्स पादयुग्मं सदा पा
तु वानरेन्द्र श्रियः प्रदः १२ ॐ श्रीरामचंद्राय

रा॰ पं॰ २५

25

च्छिबांतोपालरोवतु ह्रूंज्ञानकीवल्लभायेति
दत्तिणोपातुसर्वदा १३ क्लींजानकीनाथायेति
प्रतीच्यांमांसर्वदावतु श्रींरघुनाथायनमइ
तिकौवेर्यांदिशिपातुरतु १४ ॐह्रूंजानकीवल्ल
भायेत्यचाग्नेयांमांसर्वदावतु ह्रींश्रींभरतनाथ
ज्ञायस्वाहेतिपातुमांनैर्ऋत्यांदिशि १५ ॐरांश्री
जानकीवल्लभास्वाहेतिवायव्यांमांसर्वदाव
तु ॐश्रींदाशरथायनमइतिईशान्यांमांरक्ष
तुसर्वदा १६ ॐनमोभगवतेरघुनंदनायर
क्षोघ्नायमधुरप्रसन्नवदनायामिततेजसे
बलायरामायविष्णवेनमः १७ राजस्थानेस
दापातुरघुवंशसमुद्भवः नमोभगवतेश्रू
यादरामायेतितदनन्तरम् १८ महाग्रसभा

येतिपश्चान्मनुमुदीरयेत् ॥ अष्टादशाक्षरो
मंत्रोमामेवसर्वदावतु ॥ ध्यायेच्छुद्धेश्री
कान्तेपरज्योतिपरात्परम् ॥ सपद्मपरमेश्वा
नसच्चिदानंदलक्षणम् ॥१॥ इतिध्यात्वाजा
पेन्मंत्रंभुक्तिमुक्तिप्रदायकम् ॥ अथरामगा
यत्री ॥ ॐ दाशरथायविद्महेसीतावल्लभाय
धीमहितन्नोरामःप्रचोदयात् ॥१॥ इति
श्रीरामगायत्रीवीर्यमंत्रप्रवर्द्धिनी ॥ गायत्र्या
जपमात्रेणभुक्तिमुक्तिप्रदायिनी ॥२॥ इतिते
कथितंदेविसर्वमंत्रौघविग्रहम् ॥ त्रैलोक्य
मोहनंनामकवचंब्रह्मरूपकम् ॥२॥ प्रातः
कालेपठेद्यस्तुसोभीष्टफलमाप्नुयात् ॥ पूजा
कालेपठेद्यस्तुकवचंसाधकोत्तमः ॥३॥ कीर्ति

ग्रं. प. २९

28

श्रीकान्तिमेयाम्बुहृद्भिमेवलिलिखेच्चवम् गमम
त्रमयंत्रमलकवचंसत्स्वोदितम् २५ गुरुम
भ्यर्च्य विधिवत्कवचं हि पठेन्नरः हि सकृद्वा
जपेन्नयः सोपि पुण्यवतां वरः २६ देवमभ्यर्च्य
विधिवत्पुरश्चर्यां समारभेत् अष्टोत्तरशता
जपं रपां दशांशं हवनादिकम् २७ ततस्तु सिद्धि
कवचं सर्वकार्याणि साधयेत् मन्त्रसिद्धिर्भवे
न्नस्य पुरश्चर्यां विना ततः २८ गद्यपद्यमयी
वाणी तस्य वक्त्रात्प्रवर्तते वक्त्रे तस्य वसेद्वा
णी कमलानिश्चला गृहे २९ पुष्पांजलिष्टा
कं दत्वा मूलेनैव पठेत्सकृत् अपि वर्षसहस्रा
णि पूजायाः फलमाप्नुयात् ३० विलिख्य भूर्जे
पत्रे शुभ्र स्वर्णस्थं धारयेद्यदि कंठे वा दक्षिणे वा

द्रुमज्ञयोद्दासवज्जगत् २१ त्रैलोक्यस्तोभये
देवि त्रैलोक्यविजयी भवेत् नङ्गात्रमाण्या
शास्त्राणि ब्रह्मास्त्रादीनि यानि च २२ मान्या
नि कुसुमानीव सद्यस्त्वदानि भवन्ति हि स्पर्द्धा
शुद्धं यम भवेन्नेलक्ष्मीवाणीवसेन्मुखे २३ इदं क
वचमज्ञात्वा योजपेद्वाममंत्रकं समलस्प
म जन्माणिन मंत्रः सिद्धिदायकः २४ शास्त्र
पातमवाप्नोति सोचिरान्मृत्युमाप्नुयात् स
म्पक्तान्यात्तकवचं मंत्रस्यात्सिद्धिदायकम् २५
इतिश्रीब्रह्मयामले तंत्रे उमामहेश्वरसंवा
दे त्रैलोक्यमोहनं नाम रामकवचं समाप्तं
ॐ श्रीमते रामचन्द्राय नमः ॐ श्रीदेवुवा
च ॐ देवदेव महादेव भक्तानुग्रहकारक

रा० प० ५८

27

ततः श्रातंमया पूर्वं मंत्राणां शतकोटयः १
मंत्राणि मंत्रमालानि सहस्राणि यानि च ता
नि तानि महासिद्धि कल्पितानि शतानि च २
गुटिका पादुका सिद्धिः परकायप्रवेशने वा
चासिद्धिश्चार्घसिद्धिः खङ्गासिद्धिर्मेनामयी ३
ज्ञानविज्ञानकर्माणि नानासिद्धिकराणि च
लक्ष्मीज्ञानदलासिद्धिर्वीह्वासिद्धिश्च खेचरी ४
केनेदं सर्वमाप्नोति देवदेव वदस्व तः श्रीमहा
देउवाच लक्षवारसहस्राणि वारिणां सिचते
प्रिये श्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छ
सि देव्युवाच पर्णानाथ शिव शंभो करुणा
निधिशंकर श्रीरामतत्वजिज्ञासा जायते प
रमेश्वरः ५ रहस्यं रामचंद्रस्याकृपासस्तवहू

वंके रामसहस्रकं ब्रूहि यद्यहं तव वल्लभा ७
स्त्रियो वा शूद्रका वापि सत्वाग्रलत्वमाश्रया
ते तद्रहस्यं समासेन वदस्व करुणानिधे ८
श्रीशिव उवाच महाभाग्यं महागोप्यं महामं
गलदायकं महासिद्धिकरं शुभं महाव्याधि
विनाशनं ९ महापापहरं सातात्सर्वसौभा
ग्यवर्धनं राज्यदेयं शिरोदेयं देयं स्त्रीपुत्रके
शिवे १० आत्मतत्त्वपथं न देयं न देयं रामनत्व
के तथा पितामहस्य देवानामपि दुर्लभम्
नैवोक्तं कस्यचित्क्वापि कस्मिन्काले महेश्वरि
तव स्नेहात्प्रवक्ष्यामि शृणावधत्स्व समानने ११
अस्य श्रीरकारादि श्रीरामसहस्रनामस्तोत्र
मंत्रस्य श्रीभगवान्नारायणऋषिः श्रीदेवी

रा॰
पं॰
२८

28

गायत्रीछंदः श्रीरामो देवता ॐ श्रीं रं क्लीं बी
जं ॐ ह्रीं शक्तिः ॐ ग्र्यंब्लूं इति कीलकं मम
धर्मार्थकाममोक्षार्थे जपे विनियोगः ॐ श्री
भगवान्नारायणऋषये नमः शिरसि ॐ श्री
गायत्रीछंदसे नमो मुखे ॐ श्रीरामचंद्रदेव
तायै नमो हृदि ॐ श्रीं रं क्लीं बीजाय नमो गु
ह्ये ॐ ह्रीं शक्तये नमः पादयो ॐ ग्र्यंब्लूं इ
ति कीलकाय नमः सर्वांगे ततः करन्यासः
ॐ रां श्रीं ह्रूं उल्काय स्वाहा अंगुष्ठाभ्यां न
मः ॐ रीं क्लीं महोल्काय स्वाहा त॰ ॐ रूं ह्रीं वी
रोल्काय स्वाहा म॰ ॐ रें रैं विद्युल्काय स्वाहा
अ॰ ॐ रों ह्लें क्लीं महोल्काय स्वाहा क॰ ॐ रं
रंरः श्रीं क्लीं ह्रीं रं क्लीं क्लीं ह्रिं सहस्रोल्काय

स्वाहाकः एवं हृदयादिन्यास अथ ध्यानम्
नीलेंदिवरवल्मश्यामवदने पीतांवरालंकृ
ते शुद्धज्ञानमयीदधानममरां पद्मासने सं
स्थितो सीतांपार्श्वगतो सरोरुहकरो विध
त्प्रभो राघवं पश्यंतीमुकुटांगदादि विवि
धोकल्पोज्वलांगं भजे इति ध्यानम् ॐरामो
रामकरोदीक्षो रक्षकेशो रमापतिः रणाभू
मिविहारी च रक्तपादो रणाक्रविः १४ रघु
वीरमहावीरधीरो सर्वेश्वराद्भविः रघुना
थार्विनपदो रामो राजीवलोचनः १५ राज
धर्मप्रियो रिपुविघ्नोविपिसो रात्रसांतकृत् रामो
हानंतमर्यादापालको राघवो हरिः १६ रंभाक
लक्षनाहारी रंभाप्राणसरोजमः रमारमा

रा॰
पं
११
29

णमस्यैश्चोरत्नवंशाङ्कनालय १७ रत्नरत्नानि
चभोगादिव्यरत्नविभूषितः ऋषीश्वरोमहा
श्वानोराजकोह्रत्नकुंडलः १८ रंजकोभंजकोर
वीरत्नकवर्तीसदाप्रियः रमामूर्तीरमाकर्मीर
ताध्यानपरायणः १९ रमाश्रुद्धरमोविद्यावृ
ताविधातिधानवः रिंपानंपरक्करामानिरा
जीवोराजसमप्रियः २० राजमूर्तीराज्यभोगिरा
ज्यभोगप्रदःश्रमान् रामाकर्मरतोवीरोराम
संतप्तचेतसः २१ महाविद्यावीरभद्राद्र रामा
पाञ्जैकविग्रहः रमाविग्रहधारीवरमाध्यान
परायणः २२ रमाविधेयरनिरतोरमास्तोप
रिपालकः रामाकर्मैकसंतुष्टोरमारमण
वलभाः २३ रमाप्रमोदसहितोरमावाग्म

तोहरिः रमासहायोभगवान्रावणाघा॰
तहारकः २४ रमासर्वकरिस्वातीरामभद्रोद
यानिधिः रमाश्रियोरमेयात्मारमाभाग्यवि
वर्धनः २५ रमाकर्तारमानाथोराघवोरिसूदं
ज्ञनः रामाविश्वस्यजनीराघवेन्द्रस्वरूपधृ
क् २६ रमाप्रचारिभगवान्रमासेवोपनश्च
भुः रमाकार्यवन्तोविक्रोरमालावण्यसंभवः २७
रमादानवतः श्रीशोरमामायातिपालकः
रमारमिज्ञोरमन्तांगोरमाविग्रहविग्रहः २८
रमादयाकरोविश्वराट्दिनारायणात्कविः र
माविश्वस्वरूपात्माश्रीकृष्णः कालमासनः २९
रमासर्वकरियंत्ररामचेन्द्रमन्त्रवतः राघ
वोभाग्यवान्वीरोरमामध्येजयप्रदः ३० ३१

रां
सं॰
३॰
30

मासंयेनसंरंभो रमाहृज्ञासदाप्रियः रमाह्ना
स्यस्तुहासीच रमासत्वैकसंदरः ३३ रमावि
धानसंपन्नो रमानंदत्वकारकः रमासर्वप
रित्यागी रमाकारगाकारगतः ३४ रमामान
प्रकारीच रमाज्ञानविशारदः रमात्वेलना
खेलाच रमाविहाररमागतिः ३५ रमासंकष्ट
हर्ताचन्द्रसिंहोभक्तवत्सलः रमाप्रतीतस
हितःनस्याज्ञापरिहूर्तोना ३६ रामचंद्रोस्वंद
लश्चिरमाचविंउपादका रामलोकविहारी
च रमारामस्यसर्वदः ३७ रमास्वधर्मकर्मा
च रमासर्वार्थसाधकः रमाकीटपतंगाद्या
रमासर्वमिदंजगत् ३८ रमापरमहाब्रह्मप
मयोरमोब्रह्मेदरः रमाप्रवीतोप्रणवेवि

श्वात्माविश्वमूर्त्तितः ४७ रामोस्थावररूपा
चरजुंवेशोतिनिर्मलः रमाभरणभूतात्मा
रमापोषणकारकः रमाहर्षितहृतात्मा
रमावाचाद्दसंयुतः ४८ रमाधर्मेणसहितो
रमाकुलसमन्विता रमान्दसिंहसहितोरा
माचामनसंयुतः ४९ रामावाजेनसहितोरा
माकुलपरायणा रामोवैहिसरूपाचरा
माकल्पीसरूपश्चक ५० रामोविश्वसरूपा
[illegible]वरमारामसदागतिः रमागतिसरूपा
त्मारामासंसर्गसंगमः ५१ रमाविज्ञानमा
नसोरमासर्वैश्वरोहरिः रमाशरीरवासीच
रमविज्ञानदर्शकः ५२ रमातत्त्वोपदिष्टा
चरामोमंत्रपरायणः रमाभोगप्रदाता॥

रा. प ३१

31

चरमाङ्गःस्वविमोचकः ४४ रमास्वैरेंद्रपंक्ता
त्तरमामानसमानसः रमानर्पणानन्दमग्नरमा
गाथ्याकलाकृति ४५ रमागौरिमयिस्मृतिर
मेघपंभस्वरूपकः रमापीतस्वरूपाचरस्थुः
नाथोऽवरातन ४६ रमाकरो रमादान्तो रमाः
सखो रमाक्षवि रमाधारो महावीरो रमाख्या
ज्ञदर्शन ४७ रामो मत्तैरेंद्रवंशजन्मयज्ञः सर्वो
गमेश्वरः रामोऽप्याग्रजलसंपुत्रको राघवस्यपि
यासते ४८ रामोऽमलमयपरिज्ञानी रमाराग
विहारकः रामो रेवानदेधीरो रामसंचजपो
त्कटः ४९ रामो यज्ञमयी मूर्ती रामचंद्रस्य
संगतिः रमारूपी रामचंद्रः परंब्रह्मस्वरूपा
कः ५० रामचंद्र नालिकांगो रामकामात्यानुलेप

पन: रक्तच्छविर्योरामो वेदविद्याविशार
द: ५१ रक्तवस्त्रविलासी च राघवो रघुपुंगव:
रामासेवाकरी यस्य सन्यसेथ प्रतापवान् ५२
राजाधिराजो भगवान् चक्रवर्ती मूर्तिधारक:
राजेंद्रो भवहर्ता च रात्तसेंद्रवरप्रद: ५३ राज
कीर्ति: लोकमूर्ती रामा सत्यपराक्रम: रमा
यस्माई देहस्या रामो योरायमर्दन ५४ राज
वीरो वीरभद्रो रश्याकर्कशाकर्कश: कमितना
या महाशाक्ति सेव्यमानपदांबुजे ५५ रामोर
सिन्यामर्वैयो महाराजो महाद्युति: राज्यदो
भक्तियुक्तानाम भक्तानां भयप्रद ५६ रतिवि
योरती नाथो रामो गीतविशारद: रविप्रानो
सुरारोमहो बहुरूपी जनार्दन: ५७ रमाकला

रा॰
य
३२

32

रमालिङ्गितो रमाभार्य्यो रमांगादः रमाराम
भवोभीमो भयभीतो विनाशकृत् ८८ रा
माक्रिया रमाभद्रो सर्वधर्मैकसाधकः रक्त
पानप्रियो रामो रक्तपानकरप्रभुः ८९ रक्त
मांसप्रियो वीरो नारायणस्वरूपकः रक्तास्थि
चर्मकोविदामरीनाश्योदिनप्रभुः ९० रामोवि
श्वस्य कर्त्ता च रामो विश्वस्य नेदन रामो विश्वा
स्य रक्षा च रामो विश्वकुलोत्तमकः ९१ रमारके
श्वरः श्रेष्ठो रामश्चैतन्यचेतसः रामाद्यपूर्वक
मैत्रो धर्मकर्मप्रवर्त्तक ९२ रामो विश्वस्य भ
र्त्ता च रामो विश्वस्य नेदन रामो जगद्विनोवी
रो रामः सर्वार्थदर्शकः ९३ रामो विरामो विर
तो कौशल्यानंदवर्धनः रामात्रयरात्मिक

न्तो रामो मां सस्वमस्तकः ९४ रामः श्रीमान्म
वोसान्तात्मा सीताप्राणमवीपरः रामश्चक्रश
चारीच रामस्त्रैलोक्यव्यापकः ९५ रामः सदा
शिवो मूर्तिः कालमूर्तिर्दिगंवरः रामः कृपाक
रो देवो विश्वव्यापी निरंजनः ९६ रामो निराम
यो नित्यो नित्यः सर्वगतो व्यय रामो रावणव्
यात्मा रामः साकारैकरूपक ९७ रामो यथारू
त्रिरूपो रामः कालान्तकोहरिः रामो विभीषणा
णाः श्रीरूपरंब्रह्ममयोदित ९८ रामो राक्षस
हंता रोवाक्षसानेकुलांतकः रामो मानप्रदो
मोजरमतोसकलं जगत् ९९ रुक्मिणीप्रिय
कर्ता च रुक्मिणीमानरोस्थितः रुक्मिणी चा
र्थदाता च रुक्मिणीवल्लभोहरिः १०० रुक्मिणी

गो॰
प
३३

सिद्धिदः सिद्धो सिद्धसाध्यादिवंदितः रुक्मि
णीप्रियभाग्यश्च रुक्मिणीभाग्यवर्धनः रुक्मि
णीभुक्तभुक्तश्च रुक्मिणीसौख्यदर्शकः रुक्मि
णीश्रीस्वरूपश्च रुक्मिणीप्राणनायकः १२ रु
क्मिणीभोगभोक्ता च रुक्मिणीभोगतत्परः
रुक्मिणीदुःखहर्ता च रुक्मिणीदिव्यदर्शन १३
रुक्मिणीसंगसंगश्च रामोनारायणोव्ययः
रुक्मिणीराज्यदाता च रुक्मिणीवाक्यसिद्धिदः १४
रुक्मिणीरूपरूपा च स्त्रीरूपा च पतिव्रता राधा
राधिनचिंतात्मा राधावंदितसर्वदा १५ राधा
रामसमानंदा राधात्रैलोक्यमोहिनी राधासि
द्धिसनिष्ठश्च राधाभक्तिरतोरभु राधारूपीरा
मचंद्रो राधामोहनमोहन राधामंत्रस्वरूपा

त्माश्रीमान्रामोराघवप्रभुः ७७ राघवसत्ववतिः
थानंचरामोविश्वस्यमोदनः राघायामाल
मिकोरोराघाकर्मपचारकः ७८ रकारसर्व
लोकानांनेजत्वंनामसनातनः रकारसर्वभू
तानांजीवभूपीजनार्दनः रकारसर्वजीवा
नांसर्वपापस्यदारकः रकारसर्वसौख्या
नांसिद्धिदत्वप्रातनः ८० रकारसर्वसाध्या
नसाधकोनंतरूपधृक ८१ रकारसर्वभूता
नांव्याप्यव्यापकमेश्वरः रकारोयपनोनि
त्यंरकारेलीयतेजगत् ८२ रकारेसिविंका
लस्थश्रुत्वडंसदाहयः रकारसर्वकाम
स्वपरिहर्ताममनोरथः ८४ रकारेसर्वदुःखा
नांनाशकोरघुनायकः रकारसर्वसिद्धानां

रा॰
प
२४

स्मरणाद्राघवो गुरुः ८५ रकारे धर्मकामानां
मोक्षैश्वर्यैकसिद्धिकृत् रकारं सर्वतत्वानां
महामोदमयस्वराट् ८६ रामस्तम्भकरी मा
यारकारे वसते सदा॥ रामकीर्त्तिःकरी मा॥
यामायारामयशस्करी ८७ रामतेजस्करी मा
याम वैकालेषु सर्वदा रामराज्यकरी मायारा
मराज्यमयोद्धरि ८८ रामभोगकरी मायार्क
लेकालेनिरंतरं रामदुर्गमहंताच रामसौ॥
भाग्यसुंदरः ८९ रामःसर्वार्थदाता च भग
वन्भवभंजनः रामनामसदानंदो रामना
मसदागतिः रामनामसदान्नेष्टो रामना॥
मस्वरूपकः ९० रामनामपरोदेवो रामनाम
सदाशुचिः रामनामपरात्तारा रामनामपा॥

रोग्यतिः ९१ राममनामपरंवीजंराममनामप
रंजगत् राम उदारकर्माचरामाख्यसकलं
जगत् ९२ रामोदयाकरोदीर्घोडःखदारिद्र
मर्दनः राममनामपरंज्ञानेविश्वरामस्यचा
श्रयं ९३ रामाख्यरत्नंनास्तिकार्यकारण
गौरवं रामस्वपोनिर्दिवोदीर्घनेत्रोप्रति
वी ९४ रामःकोशपस्यभोक्ताचराजराजोधि
नाधिपः रामोवानरश्रेष्ठःश्रीमान्वायपूर्णीच
पूर्णकः रामःपराक्रमीकामीकामदेवस्यपा
लकः रामोहरःपर्वतीशःसर्यंतेचरिवानिशं ९९
राजयोगसमासिद्धीनांराजराजेश्वरोभवेत् २
कार्दीनिनामानिश्रुत्वतोममपार्वति ९६
ममाग्रसमस्तानामेतिराममनामाभिधांकया

रामस्तौतींद्र ईंद्रश्च नारदाद्यामहर्षयः ९८ रा
मः सेवकसेव्यश्च राघवो निश्चलावव राम
स्वरूपी रामात्मा रामः पालापतिप्रियः ९९
रामः कृपाकरिस्मेंद्री रामभक्तजयप्रदः रा
मनाम सदासेव्यो रामस्वायंभुनीश्वरः १००
रामः पीनकृपासिंधे रामनामयनप्रदः रा
मनामा महावीर्यः सर्वाभूतप्रविवर्धनः १०१
इकस्लोकश्च कृपात्मारेषु कार्यार्थदायकः
रविं शेदीरश्चुवरो राजराजो महाभुजः १ रवि
ध्यानरविः सूज्ञा रविमूर्तिः सनातनः रविम
वेस्वदानावनेजः अंजनमयास्तमान् ३ रविः
कलानिधिर्माताल्क्ष्मसूक्ष्मसूक्ष्मतपःक्रियः रवेः
कैवल्यवर्गाचररविस्ती वोग्रवर्धनः ४ रवि

त्रिसप्तांतोध्येयो रविसप्ताश्वियंवर्द्धः रवि
द्रुमो रवेकर्मा रविर्गौमा रविविक्रमः ५ रवि
दीप्तो रविभौक्ता रविलोकपितामहः रवि
मूर्तिस्तसर्वेषां देवानामालयोपरं ६ रवि
रूपो महाप्राज्ञो रमेशः पारमार्थिकः रक्त
स्यो रक्तभस्मो रक्तसंचकृत्तप्रभः ७ रक्त
राज्यप्रदो रक्तो रक्तांगो पालनोद्यतः
रक्तराजवधोपेनासुग्रीवस्यार्थदो विभुः ८
राजराजेश्वरो विष्णु राजराजेश्वरीक्रिया रा
जचक्रप्रवासी च नष्टराज्यार्थसिद्धिकृत ९
राजाराजाधिराजेशो वीरः सत्यप्रतापवा
न् राजसेवपरो विष्णुर्विंशः सर्वोविलेश्वरः १०
कृत्वचर्मपरिधानो रौरवप्रदरोदहारिः रा

रा. पं. ३६
36

जधानी राजकामी महाराजेश्वनिश्वर ११
राजश्रियो राजभोगी राजेज्योलग्नलग्नर्विन र
त्नवंशारत्नश्रेष्ठो राजवीज्ञानविग्रहः १२ रा
मो रामाश्रियतिश्लोक्त्तिनामानसाधिपः
रामो नित्यतिज्ञानन्दो रमाभक्तोद्धवतः १३
राजितसर्वसर्वांगो राजकेयूरकुंडलः राज
रत्नीरवारस्थ राजश्चापिप्पलोविभुः १४ राज
सिद्धिः कृपासिंधु सराजतपदांबुजः राजम
नोश्चरोवीर्योर्वि राजसर्वेश्वरवहा १५ विक्रम
मरसनात्मा विक्रमभक्तः वरः प्रदः विक्रमश्री
यो विक्रमामांगो विक्रमाद्यैकविमर्दनः १६ विक्र
मसेवा विक्रमवर्गी विक्रमस्वभावभावनः विक्र
कर्ता विक्रमाश्चेता विक्रमाविश्वश्रियंवदः १७ वि

न्नाथमेनिवासी च सर्वधामापरिपूरकः विष्णु
वर्मा विष्णुकर्मा विष्णुनाथमेवदिङ्कुंतः १८ विष्णु
शर्मा विष्णुविद्यायत्तु विद्याधरोधरः विष्णुवे
दा विद्यानेन ऋग्वेदस्यापि योनलः १९ विष्णु
धाम्नपतिस्त्रष्टा विष्णुर्विष्णुर्नवलप्रभो विष्णु
पूज्यो विष्णुसेव्यो नित्य विष्णुस्तपस्विन २० रा
मापरात्मा भगवान्सभाग्यो भाग्यपवर्धनः।
रामो कमलपत्राक्षो रामस्तत्त्वप्रकाशान २१
रामाश्च भार्गवानां नित्यः कैवल्यारामतिष्टनः
रामः सुग्रीववाल्मीको रामो वाल्मीकपूजित : २२
रामो विरामो यो देवो देवानां भगवान्भवान् रा
मो वननिवासी च राजकर्ममनुव्रतः २३ रा
जा कटकधारी च विश्वरूपो जनार्दनः रामो

रा॰ स॰ ३७

37

विद्यानिधिः कौनोकाकपक्षधरोद्भवः २४
रात्तसारिर्द्रेल्लवद्भुः पंचत्र्लिंदसत्क्रयः रामा
यज्ञाधचारीच भगवान्भूतभावनः २५ रामा
त्मापरमात्मा च विश्वरूपः प्रियान्वितः रामो
विरागो वैराग्यो महाविज्ञानवैभवः २६ रामा
त्कर्मदत्तो च रामः श्रीदः क्रियार्थकृत् रामा
संसारितामध्यसौख्यदः पारणार्थिना २७ रा
मो धरापतिर्नोचनीतिरूपी सद्रूपवान् रात्त
सोध्यनामूर्तिश्च भूतभव्यभवत्प्रदः २८ रीति
नीतिरतोपी मात्रयसीनोमतिप्रदः त्वरणाय
यविनिर्मुक्तः करुणाश्रयघोकरः २९ रामो
गणापतिर्गोत्रसिद्धिबुद्धिसमन्वितः रामो भै
रवमूर्तिश्च रामो विश्वस्य दर्पणाः ३० रामाश्री

कामभूतात्मा रामो दिक्षमलाञ्चतः रामोनि
र्वाणावर्ताश्च निर्वाणार्थःप्रबोधकः २१ रामः
श्रीसर्वनैमित्य रामोनिम्नोथवाथवः रामोहि
व्यमयोगम्यो रामोपानालनायक २२ रामोग्र
स्लोङ्मध्यस्थो योगीब्रह्मण्यादिनिरन्तः रामोहितो
यासंपद्मो निवासी गुह्नोग्रहः २३ रामोनिष्कु
रनूपात्मा निष्कूटानांभयंकरः रामोभीहृम
योगम्यो देवादिर्भयवर्द्धनः २४ रामोनंदगा
सहितो रामोभार्यारतिप्रियः रामोकालिङ्ग
लाचारो रामोचारुगोर्द्धकः २५ राधिमप्रियः
करोरम्यो राधिमदीमिकरःश्रुमान् रामसंत्रा
सविद्यात्मा रामोरामानंद्गुमानन २६ रामोसा
योरामहर्षनि रागी रामोविरागदः रामोसेवा

रा॰
पे
३८
38

राज्ञनीतिरतिर्देशगतिर्दःखवः ४० राजिकाभो
जनाधाको राजिकागंधसत्कृती राजिकाविज्ञ
येधीरो राजिकाधाकभोजन ४५ राजिकामेघ
हर्ताच राजिकानियकोनकः राजिकादीमसं
त्वेशरामचंद्रोदयानिधिः ४६ राजिकादशीना
शीतो राजिकापालश्रुवतः राजिकाभंजकोभी
मो राजिकाभावसेवकः ५० राजिकाव्रतदीमा
गो राज्ञकाभागपवर्द्धनः राजिकाजलविद्याच
रामचंद्रोमहेश्वरः ५१ राजिकालंभनोत्सवौ
राजिकाभक्तिरसिता राजिकासुखवीर्यवा
राजिकाधात्रिसंस्तुदः ५२ राजिकासंघसंघा
च राजिकावेदनोदितः राजिकाविश्वविश्वाच
राजिकाविर्विनाशनः ५३ राजिकाउच्छसुभा

चरामचंद्रसदाप्रियः राजिकासर्वदेवगणाचरा
जिकाभीतिभंजनः ४४ राजिकासौम्यसौम्या
चराजिकाइष्टदेवज्ञः राजिकाह्लादकसीचरा
जिकाउग्रविग्रहः ४५ राजिकापवित्रपत्राचमा
ह्वाराजोउंबरः राजिकानीलवेणाचराजिका
वासुकीपदः ४८ राजिकामोदिनोदेवोदेवदे
वेश्वरीश्वरः रामनामपरोमंत्रोरामनामप
रक्रियः ४९ रामनामपरोजप्तोरामनामपा
राज्ञपः रामनामपरंसारंरामोलक्ष्मीसमा
श्रितः ५० रामाश्रमयकर्ताचरामोत्रुटिवि।
नाशनः रामोजलेचानिरिवेरामोमोदप्रदो
दहनः ५१ रामाशुभानिकर्माणिरामोव्यपश्च
भवनाशनः रामोमनोभवेदेवोरामोमयज्ञ

मन्मथः ५० रामो दामोदरः श्रीमां हृषीकेशो
महाबलः रामो माधवः सर्वो यः श्रीदाउत्पज
नाभृतः ५१ रामो दैत्यारिः सर्वज्ञो नीललोहिता
लोचनः रामो महाविश्वरूपो रामः श्रीविश्वरंन
कः ५२ रामो स्वभूः हृषीकेशो ईश्वरः कल्मषा
पहः रामो पीनारुणघनश्यामः सर्वानंदवर्ध
नः ५४ रामो सात्वात्कनेधंसीओमकेशस्व
रूपवान् रामो सर्वक्षिविक्रांतः शांतो विश्वस
शासनः रामो घनाङ्को महासेनो निजानंदो मा
हाध्वजः रामो हरः स्मरो भर्गः सर्वदा धर्मवर्द्ध
नः ५६ रामो स्वयंवीतिहोत्रो रामः सामा इने
जयः रामो कृपानुरेताश्व रामः पिंगलपाटलः ५७
रामस्वयंभूः स्तरश्रेष्ठो रामः पवनि लोचनः रामो

एवमहावीर्यो रामो दिव्यास्त्रविधेनः रामा।
एवनित्यनिर्यंत्रुइंद्रियमनामयं रामएव
महात्मासौ रामएवमहाबलं ५१ रामएव
निर्जंब्रह्म रामएवमहातपः रामएवमा।
हाहंसो रामात्मलोचरोनरः ५२ रामोनि।
त्यनिराकारो रामोभरतहृपकः रामसैवा।
लोकामध्यस्थो रामस्तमवसंदः ५३ राम
उमारतूपात्मा रामसापांडेअभंजनः रामा
मिथ्याविनाशीवं रामः सत्यप्रवर्तकः ५४
रामोविश्वामवासीचसत्यवासीमहाह्रदः
रामासर्वग्रहग्रामो भक्तानामसनेसदः ५५
रामाप्रभाकरोज्येष्ठइक्ष्विनाथ्येप्रदर्शकः
रामस्तलोकभूभारहारणोमधभंजनः ५६

रा॰
प
ध॰

40

रामशालामयानस्थो रामो दानसमानकः
रामो रामस्थक्रकलो देवदेवो रमेश्वरः ९५
रामो यवंजयः सत्यो रामो पंचजनाङ्कयः रा
मकृत्स्वकृद्रात्मा वै रामः शुभ्ररूषः प्रियः ९६
रामो तलनिवृत्ती च रामो दिव्यान्नदायकः रा
मो दिव्यांगनाभोगी रामो ज्ञानवतां वरः ९७ रा
मो निजपरो मूर्तिर्दीनवात्कृतिरीश्वरः रामः
शीतलौकांतीश्च महासत्वोन्न वे चलः ९८
रामो वयस्यसंदासातिसहस्रार्जुनगदीश्वरः रामः
श्रीवत्सश्रो इंद्रो तेव ज्ञानोवरस्तुनमे ९९ रामो
वीरमतां श्रेष्ठो सर्वधर्मैश्च वेदितः रामो ग्रा
पं निधि सौम्यो भगवान्भ्रमसंभवः १०० रा
मो ग्रहो कामूर्तीश्च भगवानो योकनाशनः

रामोमत्स्वस्वरूपात्मा सर्वेषांहृद्यदोगिरः ११
रामोमहात्मवेधात्मा यत्रह्लादप्रदोभवः
रामः सर्वांगमानंदी मित्यालक्ष्मीविलासदः १२
ॐनमोनमः इत्येकंकथितंदेवेरामनामस
हस्रकं गोपनीयंप्रयत्नेनपठनीयंपरात्प
रम् १३ नदेयंकस्यदेवेशिनाबाध्येकस्यचि
त्प्रिये येयेप्रयोगाः संप्रोक्तास्तैस्तैर्यत्साध्यते
फलम् १४ तत्सर्वंविध्यतिक्षिप्रंरामनामा
स्त्रैवकीर्तनात् रोगार्तोमुच्यतेरोगाद्बद्धो
मुच्येतबंधनात् १५ भीतोभयात्प्रमुच्येत
देविसत्येनसंशयः स्त्रीहत्याबालघातीच
गोहत्याब्रह्मघातकः १६ सर्वहत्यासमंयेपा
तिपरमात्मेत्यापार्वति सत्यंपित्रंवैनामगामी

रा॰ सह॰

41

तथा विश्वासघातकः ७७ पाठमात्रेण तद्देवो
ऽसि सर्वपापक्षयो भवेत् जीवघाती यथाह
न्ता धर्मनष्टस्तथा नरः ७८ पठनाद्रामनाम्नस्तु
स्तेयाद्गुर्वङ्गनागमः संशयः गुरोर्निन्दामी यो गु
रोश्चातलप्तापसहस्रनामी श्रीरामनामसहस्र
पठनान्मुक्तपातकः अपेति मैथुनाद्वोढ्
ढस्त्रीहिंस्र जर्वनः ८० एकादशनामन्देयानि
सर्वपापप्रमुच्यते इतीदं रामसहस्रं दत्वा
वारं पठेद्यदि ८१ सशक्तैर्दैमवं लोकं वाप्नुती
वसिंवाभसि भूतप्रेतपिशाचाश्च वेताला सि
द्धचेटका ८२ कालाउरातिमाचोराभैरवास
शतमः श्रीरामनामग्रहणात्पलायन्ते दिशो
दिशः ८३ ओं श्रीं ह्रीं रीं क्लीं नमः स्वाहा एवमष्टा

तयोमंत्रंजपेत्स्मरन्संज्ञा मांत्रे मोदयेत्सकलं
जगत् ८४ यत्रयत्रजपेद्धीरोऽशुविभूत्यैकमा
नसः तत्रतत्रजयो भूपानात्र कार्याविचार
णा ८५ पौर्णमास्याममावस्यां संक्रांतौ ग्रह
णेऽपि एकादश्यां नवम्यां वा सावधानेन सा
धका ८६ पठेत्सहस्रनामाख्यं स्तोत्रं मोक्षसा
धनं मोहनं सर्वजीवानां भूयाद्वश्यमसा
दृशः ८७ एकावृत्त्या लभेल्लक्ष्मीं द्विरावृत्त्या जग
द्वशी त्रिरावृत्त्या पठेन्नित्यं धनमासा समृद्धिवा
भवेत् ८८ चतुर्वारं पठेन्नित्यं पुत्रवान्कीर्तिमा
न्भवेत् पंचवारं पठेन्नित्यं दिव्यकायो भवेन्न
रः ८९ षड्वारं यः पठेन्नित्यं सर्वसिद्धीश्वरो
भवेत् सप्तवारं पठेन्नित्यं वाचासिद्धिः प्रजाय

गी॰ व॰ ५२

52

ते २० शृण्वायं पठेद्देवी षडंगयाम मसन्निधौ
एकाहारी भूमिशायी जितक्रोधो जितेन्द्रिय २१
मासान्ताद्दामवेदस्य दर्शनं लभते ध्रुवं तुलसा
श्वत्थयोर्मध्ये सालिग्रामस्य सन्निधौ २२ निःसं
भक्त्याश्रयेद्धि संस्तुत्कः सर्वपातकैः श्रीरामा
वरस्तुमंतकग्रीवं चाविभीषणाम् २३ शृंगादं
गोवर्द्धनं च स्मृत्वा पापैः प्रमुच्यते राजद्वारे
चसंग्रामे नदीनदसमुद्रगे २४ दुर्भिक्षे विग्रा
द्वेषे घोरे श्मशाने च चतुष्पथे यत्र यत्र भयं प्रा
प्तं तत्र तत्र पठेत्स्तवम् २५ विजयं सर्वमाप्नो
ति कुले भक्तिबलं भवेत् सत्यं सत्यं पुनः सत्यं
गोमत्यं पश्चसन्निधौ २६ तव भक्त्या मयार्ध्वं
तेनादेयं यस्य कस्यचित् इहलोके सुखं भु

त्वापरेशुक्तिर्भविष्यति ॐ ॐ ह्रः किः ॐ ॐ ह्रः रिः क्लीं
ह्रीं स्वाहा ९० इति श्रीब्रह्मयामले रुद्रशिवसं
मायां ऽ स्मामहेश्वरसंवादे रकारादिश्रीराम
सहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॐ श्रीरामायनमः
श्रीकुमार उवाच ॐ कें मैं यैं कैं स्वनेन सप्र
पन्नाभेरजस्यच केन प्रसन्नतां याति राघव
स्मऽद्वारथी, निक्रान्तःसर्वविज्ञानिमानवे
कविनोदस्नात कर्ता भोक्ता च हन्ता च यथा
नप्रस्त्रयः [illegible]युक्तस्तोत्रायस्पवं स्तीयः
सुरासुरैः दि[illegible]सदस्तातां मनोहरम
नोजव, यस्याविज्ञानमात्रेण तु रंनान्तनमसोथ
मः विनयेनैव सत्यसम्मानलक्षणयस्वा
मे श्रीदेव्युवाच शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि रामस्या

रा॰ प॰ ५२ ङ्कृतकर्मणः स्तोत्रेतस्य वर्ममंत्रस्यं यः कवेस्तानिवृ
पितं पठित्वा च पाठित्वा च धारयित्वा स्वमस्त
के सर्वसिद्धिमवाप्नोति सर्वत्र विजयी नरः ६
देवैश्चपितृनाथैश्च सुहृत्कर्मविधारकः रामो
वाणिपतिर्भूत्वा चांते याति परां गतिं ७ ॐ अस्य
श्रीबालरामचंद्रस्तवराजस्तोत्रस्य वामदेव
ऋषिः अनुष्टुप्छंदः श्रीबालरामचंद्रो देवता
ता चतुर्वर्गचतुष्फलाप्त्यर्थे पाठे विनियोगः ॐ नमो
स्ते भगवते वासुदेवाय श्रीमहे नमः शांता
यकांताय रामचंद्राय [illegible] विज्ञय [illegible] रामाय विश्वा
प नार्थकेवलाय भर्गाय च [illegible] ज्ञानमत्ररूपाय
विश्वरूपायतेनमः केवलानुभवानंदरूपि
णे विश्वधारिणे प्रज्ञात्मकमरूपाय विश्वरूपा

यत्नेनमः १२ श्रमामत्तामत्सरागायनमःका
लकालायच वेदांतवेद्यरूपायकालधीधा
यत्नेनमः १३ लोकहर्त्रेलोककर्त्रेनिर्गुणायच
रामने मात्स्यांगानयनाह्लाददायिनेविश्वा
मोहिने १४ कौसल्यासुतराङ्गभायसज्जनत्तीरथा
मोदिनी पीत्वास्थ्ररसोमात्र्लिततेवल्ल
ह्नासिने १५ प्रोंगणोपदमेवाराविहारिभुविले
हिने निर्त्तवाकिंकिनीनादेर्दस्यतेपरिवर्त्ते
ने १६ रत्नमंजीर[illegible]यरातृभ्योकालसिंगते
पितृरेकाविद्[illegible]णोयवासते १७ वस
दानंदकंदस्प[illegible]निदहाविलो परमात्
दसंदेहावलोयाज्ञनवाश्रये १८ प्रात्सिभा
नमेर्दैवैकीदिनेवाङ्कवेपनै वैकुंठनिलये

रा॰ प॰ ४४

भ्यैः सेवितं त्रिसंध्यायां पठेच्च ॥१९॥ य इदं कवचं रामस्याद्य

हरये वा लिखेत् ॥ रामस्य कवचं त्वत्र रामो यत्र च

परमाद्भुतम् ॥२०॥ यः पठेत् त्रिषु कालेषु यात्राकाले

विशेषतः सर्वसिद्धिमवाप्नोति यज्जपेत् यत्फ

लं लभेत् ॥२१॥ भूतप्रेतपिशाचादिडाकिनीयोगि

नीगणाः न बाधन्ते कदाचापि रामस्तोत्रं समा

श्रयेत् ॥२२॥ सर्वा स्वरगणाश्चापि पूज्यन्ते समरः सदा

रोगार्त्तो मुच्यते रोगाद् बद्धो मुच्येत बन्धनात् ॥२३॥ व

त्सराज्जायते भक्ति [illegible] चन्द्रे [illegible] मर्दने ध्यायमा

कवितासिद्धिः लभे[illegible] ॥ विनश्य [illegible] शिवेन भुक्ति

मुक्तिप्रदो लक्ष्मीः सर्वत्र [illegible] भवेत् ॥२४॥ सत्यं स

त्यं तु नः सत्यं कथितं तुभ्यं याम्मनः ॥२५॥ इति श्रीब्रह्मा

रन्ते चेजननीपुत्रसंवादे रामस्तोत्रं पंचांगं संपूर्णं

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]